

Suremus Tartu luteriusulises elanikkonnas 19. sajandi lõpul

Varasemate ajaloolis-demograafiliste üldkäsitluste põhjal on teada, et suremuse üldine vähenemine algas Eesti- ja Liivimaal 19. sajandi keskpaigas ning et Eesti kuulub demograafilise ülemineku varase ajastusega piirkondade hulka, kus sündimuse ja suremuse vähenemine leidsid aset enam-vähem samaaegselt. Paraku on täpsemad teadmised suremuse tasemest ja erisustest kuni 1922. aastani suhteliselt piiratud ja lünklikud. Käosolev ettekanne püüab Tartu luteriusulise elanikkonna näitel hinnata demograafiliste, keskkondlike, sotsiaal-majanduslike ja kultuuriliste tegurite rolli suremuse taseme kujundamisel 19. sajandi lõpu Eesti linnaühiskonnas. Analüüs põhineb lingitud loendus-sündmusandmetel:

- 1897. aasta esimese ülevenemaalise rahvaloenduse Tartu individuaalandmed
- Tartu Jaani, Maarja, Peetri ja Ülikooli koguduste kirikumeetrikad 1897-1900

Statistilise analüüsi aluseks on logistiline ja Cox-i regressioon (ka mitme lõppsihiga mudelid). Ettekanne jaguneb kolmeks põhiosaks, kus kahes esimeses osas keskendutakse imikusuremuse analüüsile ja käsitletakse esiteks selle varieeruvust erinevates rahvastikurühmades ja teiseks hinnatakse elukeskkonna ja hügieeni-sanitaarolude paranemise mõju imikusuremusele. Viimases osas vaadeldakse laste- ja täiskasvanusuremuse erisusi Tartu luteriusulises elanikkonnas.

Ettekanne põhineb doktoritöö raames seni tehtud analüüsidel.